

**Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ПЕДАГОГА
В КОНТЕКСТІ НАСТУПНОСТІ
ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

**Збірник матеріалів
VII Міжнародної науково-практичної
Інтернет-конференції**

Випуск 12

Вінниця 2023

УДК 373.2/.3(100)(06)

А 43

Рекомендовано до друку вченою радою факультету дошкільної і початкової освіти імені Валентини Волошиної Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (протокол №6 від 01.06.2023 року)

Редакційна колегія:

Пахальчук Н.О.,	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти ВДПУ імені Михайла Коцюбинського (<i>голова редакційної колегії</i>)
Демченко О.П.	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти ВДПУ імені Михайла Коцюбинського (<i>співголова редакційної колегії</i>)
Більська О.В.	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти ВДПУ імені Михайла Коцюбинського
Імбер В.І.	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти ВДПУ імені Михайла Коцюбинського
Карук І.В.,	доктор філософії, асистент кафедри дошкільної освіти ВДПУ імені Михайла Коцюбинського
Колеснік К.А.	доктор філософії, старший викладач кафедри дошкільної освіти ВДПУ імені Михайла Коцюбинського
Колосова О.В.	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти ВДПУ імені Михайла Коцюбинського
Комарівська Н.О.	кандидат філологічних наук, доцент кафедри початкової освіти ВДПУ імені Михайла Коцюбинського
Кривошея Т.М.	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти ВДПУ імені Михайла Коцюбинського
Петришина Т.Ю.	асистент кафедри дошкільної освіти ВДПУ імені Михайла Коцюбинського
Поповська О.А.	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти ВДПУ імені Михайла Коцюбинського
Стахова І.А.	доктор філософії, старший викладач кафедри початкової освіти ВДПУ імені Михайла Коцюбинського
Шикиринська О.В.	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти ВДПУ імені Михайла Коцюбинського

Технічна редакційна колегія:
Бондарчук О.О. старший лаборант кафедри дошкільної освіти ВДПУ імені Михайла Коцюбинського

Рецензент:

Шахов В.І., доктор педагогічних наук, професор кафедри психології та соціальної роботи Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

А 43 Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти: збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (Вінниця, ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 28-29 березня 2023 р.) / за ред. О.П. Демченко, Н.О. Пахальчук; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, факультет дошкільної і початкової освіти імені Валентини Волошиної. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2023. Вип. 12. 511 с.

A 43 Actual problems of the teacher's creative person forming in the context of continuity of preschool and primary education: Collection of the International Scientific Internet Conference (Vinnitsia, Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskiy State Pedagogical University, 28-29 March 2023) / ed. N. Pakhalchuk; O. Demchenko; Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskiy State Pedagogical University, Faculty of Preschool and Primary education. Vinnitsia: Ltd «Mercury-Podillia», 2023. Issue 12. 511 p.

До збірника включені наукові статті з актуальних проблем професійно-творчої підготовки педагогів у контексті завдань реалізації наступності дошкільної та початкової освіти, які підготовлені викладачами і студентами України та зарубіжжя у межах наукового співробітництва.

Матеріали збірника адресовані викладачам і студентам ЗВО, педагогічним працівникам початкової школи та закладів дошкільної освіти, а також усім, хто цікавиться питаннями навчання й виховання дітей.

The collection includes scientific articles on actual issues of professional and creative training of teachers in the context of the tasks of implementing the continuity of preschool and primary education, prepared by teachers and students of Ukraine and the foreign countries within the framework of scientific cooperation.

The publication is oriented on lecturers and students of universities, teachers of primary school and institutions of preschool education, and everyone who is interested in problems of education and upbringing of children.

Статті публікуються в авторській редакції.

УДК 373.2/.3(100)(06)

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ТВОРЧИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЯК ПЕРЕДУМОВА ОСОБИСТІСНОГО ЗРОСТАННЯ ДИТИНИ

Бондарчук Марина, Крутій Катерина. Аналіз поняття «діалогічне мовлення»: лінгвістичний аспект.....	10
Боровська Дар'я. Особливості планування та проведення занять у закладі дошкільної освіти з використанням інноваційних технологій.....	13
Венгер Надія. Творчий підхід до організації навчання та виховання дітей дошкільного віку як засіб їх особистісного зростання.....	16
Власюк Анастасія. Формування у дітей старшого дошкільного віку уміння орієнтуватися у просторі засобами технології «геокешинг».....	18
Волинець Марія. Український ігровий фольклор та його вплив на формування особистості дитини.....	23
Геденач Оксана. Педагогічні умови використання авторської казки, як засобу виховання гуманних почуттів дітей старшого дошкільного віку.....	27
Глухенька Ангеліна. Проблеми розвитку соціальних емоцій у дітей старшого дошкільного віку.....	31
Громлюк Юлія. Формування рухових якостей у дітей старшого дошкільного віку..	33
Головащенко Вікторія. Поняття «монологічне мовлення»: наукові погляди та підходи до визначення.....	37
Головня Юлія. Психолого-педагогічний вплив ляльки на мовленнєвий розвиток дітей старшого дошкільного віку.....	41
Гуменюк Аліна. Роль ігрової діяльності дітей старшого дошкільного віку у розвитку їх активності.....	43
Добролюбова Наталя. Співпраця вихователя з батьками щодо ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій у логіко-математичному розвитку дітей старшого дошкільного віку.....	46
Дудник Юлія. Особливості естетичного виховання дітей старшого дошкільного віку через музично-театралізовану діяльність.....	49
Дука Вікторія. Особливості патріотичного виховання дітей старшого дошкільного віку засобами українського фольклору.....	52
Євдоченко Вікторія. Проблема формування естетичних почуттів дошкільників в історії педагогічної думки.....	55
Жарук Ольга, Жарук Дарина. Логіко-математичний розвиток дітей старшого дошкільного віку як педагогічна проблема.....	58
Жучкова Анастасія. Виховання у дітей старшого дошкільного віку почуття доброти: діяльнісний аспект.....	61
Задорожна Юлія. Формування патріотичних почуттів у дітей середнього дошкільного віку засобами української народної казки.....	66
Клименко Вікторія. Специфіка розвитку навичок подолання страхів у дітей старшого дошкільного віку.....	69
Кривошея Михайло. Клітинно-автоматна модель інтелектуальних ігор та задач із геометричним навантаженням як засіб розвитку просторової уяви і логічного мислення дітей дошкільного і молодшого шкільного віку.....	73
Коновалова Надія. Мотиваційний аспект оволодіння дітьми середнього дошкільного віку іншомовною комунікативною компетентністю.....	77
Коцман Марина. Особливості застосування філософії М. Монтесорі для розвитку предметно-практичної компетентності дітей середнього дошкільного віку.....	80
Коцулим Тетяна. Особливості розвитку образного мислення в дітей старшого дошкільного віку в процесі вивчення математики.....	83

Марчій-Дмитраш Тамара. Організаційно-педагогічні умови формування мотиваційної готовності до шкільного навчання у дітей страшого дошкільного віку..	86
Маціборчук Вікторія. Активізація творчого самовираження дітей старшого дошкільного віку засобом нетрадиційних технік малювання.....	89
Мельник Світлана. Ранній вік як сензитивний період розвитку мовлення дітей.....	93
Музика Ольга. Арт-освіта як засіб творчого розвитку дітей старшого дошкільного віку.....	95
Огінська Наталія. Історико-педагогічний аналіз проблеми патріотичного виховання дітей старшого дошкільного віку.....	99
Окладнюк Марія. Індивідуалізація освітнього процесу: теоретичний аспект.....	103
Панчук Віта. Уплив народознавчих матеріалів на виховання національно-патріотичних почуттів у дітей старшого дошкільного віку.....	106
Паранкевич Анна. Наступність національного виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.....	111
Петришина Тетяна. Творчий підхід як складова організації освітнього процесу у закладі дошкільної освіти.....	113
Романишина Дар'я. Знайомство дітей дошкільного віку з різними видами технік малювання на ігрових засадах.....	117
Росляк Вікторія. Історико-педагогічний аналіз проблеми розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку.....	119
Сердюк Олена. Педагогічні аспекти формування комунікативних умінь дітей середнього дошкільного віку.....	123
Сіранчук Тетяна. Застосування музично-ритмічних ігор на заняттях у закладі дошкільної освіти.....	126
Скрипник Ілона. Роль народної казки у моральному вихованні дітей старшого дошкільного віку.....	129
Сулима Анастасія. Формування соціально-громадянської компетентності дітей старшого дошкільного віку.....	131
Ткач Ольга. Логоритміка як засіб корекційної роботи з дітьми старшого дошкільного віку.....	135
Топчій Аліна. Творчий розвиток дітей середнього дошкільного віку засобами рольової гри.....	138
Хавтирко Карина. Формування пізнавальних інтересів дітей дошкільного віку під час експериментально-дослідницької діяльності.....	141
Чернявська Інна. Роль мистецтва в художньо-творчому розвитку дошкільника.....	144
Шаталюк Тетяна. Творчий підхід до організації естетичного виховання дітей середнього дошкільного віку в процесі організації дозвілля.....	148
Ярмошкіна Майя. Творчий підхід у формуванні логіко-математичної компетентності дітей старшого дошкільного віку.....	151

РОЗДІЛ 2. ТВОРЧА АКТИВНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ЯК УМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКТИВНОЇ ОСВІТНЬОЇ СТРАТЕГІЇ

Астахова Аліна. Розвиток інтелектуальних здібностей у молодших школярів на уроках читання.....	154
Бамбура Анастасія. Упровадження технологій інтерактивного навчання в освітній процес початкової школи.....	156
Бондар Карина. Формування комунікативної компетентності молодших школярів засобами медійних текстів.....	159
Вархов Софія. Творча активність вчителя початкових класів Нової української школи	

як умова реалізації продуктивної освітньої стратегії.....	162
Вацьо Михайло. Музично-творчий розвиток молодших школярів в системі сучасної освіти.....	165
Вишневська Юлія. Естетичне виховання молодших школярів у педагогічній спадщині В. Сухомлинського.....	170
Воронюк Анжела. Формування просторових уявлень молодших школярів в контексті європейських підходів.....	171
Гнідунець Наталія. Дозвіллева компетентність у системі професійних компетентностей майбутнього вчителя початкової школи.....	176
Григораш Діана. Проектні технології формування соціальної компетентності учнів початкової школи.....	178
Дуб Ілона. Розвиток творчих здібностей молодших школярів в освітньому процесі нової української школи.....	182
Загородська Ірина. Педагогічні умови розвитку творчих здібностей учнів початкової школи.....	185
Іщик Аліна. Виховання культури здоров'я молодших школярів ігровими технологіями.....	188
Коваль Карина. Інтелект-карти на уроках у початковій школі як інструмент діяльнісного підходу.....	192
Коваль Тетяна, Граб Оксана. Особливості інтеграції дисциплін мистецького циклу в професійній підготовці майбутніх учителів нової української школи.....	195
Коломієць Богдана. Читання як складова читацької компетентності учнів молодшого шкільного віку.....	198
Комарівська Надія, Кубляк Марина. Словниково-лексична робота як засіб розвитку мислення молодших школярів.....	200
Коноваленко Марина. Розвиток навичок усного мовлення молодших школярів засобами сторітелінгу.....	203
Лясківська Тетяна. Роль мультимедійних засобів навчання в процесі творчого розвитку молодших школярів на уроках дизайну та технологій.....	206
Мальов Сергій. Формування естетичної компетентності дітей молодшого шкільного віку як умова реалізації освітньої стратегії Нової української школи.....	210
Марчук Валерія. Педагогічні умови розвитку в молодших школярів умінь розв'язувати проблеми й конфлікти.....	213
Мельничук Людмила. Бісерне плетіння як засіб формування творчої компетентності молодших школярів.....	216
Наумчик Сніжана. Розвиток творчої активності вчителя початкових класів у процесі організації ігрової діяльності на шкільній перерві.....	219
Нідзельська Марина. Формування творчих здібностей молодших школярів засобами інноваційних технологій.....	223
Петелько Віталіна. Ігрова діяльність молодших школярів як основа розвитку творчих здібностей.....	226
Пугач Аліна. Розвиток творчого потенціалу молодших школярів як психолого-педагогічна проблема.....	228
Рябко Кароліна. Психолого-педагогічні особливості процесу формування навички читання.....	231
Серова Галина. Організація продуктивної діяльності учнів з питань зміни клімату.....	233
Сорочан Анжела. Інтегрований підхід до організації уроків літературного читання в початковій школі.....	236
Тараненко Анастасія. Формування пізнавальних інтересів молодших школярів на уроках ЯДС за допомогою інноваційних технологій.....	239
Тарасюк Анна. Протидія булінгу як умова реалізації творчого потенціалу дітей	

молодшого шкільного віку.....	241
Тодосієнко Наталія. Формування мистецької компетентності майбутнього вчителя початкових класів у контексті вимог нової української школи.....	245
Тополіук Юлія. Творчий підхід педагога до розвитку пізнавального інтересу молодших школярів засобами дослідництва.....	249
Тютюнник Марина. Європейський досвід використання інтеграції мистецтв в освітньому процесі початкової школи.....	252
Хавтирко Наталія. Роль самостійної роботи в навчанні молодших школярів.....	255
Хмарук Вікторія. Особливості вивчення оповідань у початковій школі в контексті розвитку читацького сприймання молодших школярів.....	257
Хутченко Діана. Вплив формувального оцінювання на становлення самооцінки молодших школярів.....	259
Шарандак Вероніка. Художньо-педагогічні технології як засіб формування мотивації навчання молодших школярів.....	263
Шиманська Ганна. Реалізація творчих здібностей вчителя в розвитку емоційного інтелекту молодших школярів.....	265
Шпеко Анна. Творчість учителя початкових класів у контексті створення цифрового вмісту для адаптаційного періоду першокласників.....	269
Ябурова Ганна. СЕЕН вправи на уроках англійської мови для розвитку самосвідомості у молодших школярів.....	273
Якушенко Інна. Технологія «щоденні 5» як засіб розвитку читацького інтересу учнів початкової школи.....	276

РОЗДІЛ 3. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ КОНТЕКСТ ПІДГОТОВКИ ТВОРЧИХ ПЕДАГОГІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бадіца Марина. Імплементация європейських підходів у практику підготовки майбутніх менеджерів дошкільної освіти до творчої діяльності.....	279
Василіук Алла. Бар'єри та умови формування креативної компетентності в шкільній освіті: європейські дослідження.....	282
Гаврілова Людмила. Використання чат-ботів в освіті як один із перспективних напрямів сучасних науково-педагогічних досліджень.....	285
Демченко Олена. Підготовка майбутніх педагогів до розвитку обдарованості дітей в умовах євроінтеграції вищої освіти України.....	288
Дичківська Ілона. Інноваційні наукові проекти як засіб формування творчої особистості майбутнього фахівця дошкільної освіти.....	293
Ішутіна Олена. Розвиток медіаграмотності як важливий аспект сучасної європейської освіти.....	296
Помирча Світлана. Освіта як віддзеркалення гендерної картини світу.....	300
Шикиринська Олександра. Використання технології BYOD за умов дистанційного та змішаного навчання у вищій школі.....	303
Юркова Альона. Особливості професійної підготовки майбутніх хореографів в освітньому процесі закладів вищої освіти України.....	306
Яремчук Наталія. Формування готовності до реалізації наступності між дошкільною та початковою освітою вчителя початкової школи в умовах професійної дистанційної підготовки.....	309

РОЗДІЛ 4. СТВОРЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ ТВОРЧОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Анзилевич Наталія, Поповська Оксана. Особливості мовлення дітей з розладами аутичного спектру.....	313
---	-----

Глімбовська Катерина. Творче самовираження дошкільників із порушенням мовлення.....	315
Матвєєва Наталія, Клепар Марія. До питання розвитку творчого потенціалу учнів з ООП у закладах загальної середньої освіти.....	319
Парій Христина. Створення освітнього простору для творчої самореалізації – один з ключових аспектів підтримки та розвитку самовираження дітей з особливими освітніми потребами.....	322

РОЗДІЛ 5. ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ SOFT SKILLS ДІТЕЙ У КОНТЕКСТІ ДОСВІДУ КРАЇН ЄС ТА УКРАЇНИ

Барановська Ірина. Формування мистецької компетентності вихованців творчих колективів.....	325
Білоконь Яна. Вінницький театр опери та балету в 30-х роках ХХ столітті.....	329
Бондар Катерина. Формування творчої особистості молодшого школяра в процесі театралізованої діяльності.....	322
Бродецька Катерина. Використання театралізованих ігор у роботі з молодшими школярами (на основі передового педагогічного досвіду).....	335
Вакарчук Олександра. Корифеї українського театру.....	328
Вірвовкіна Марина. Особливості використання заохочення молодших школярів у процесі організації театральної діяльності.....	341
Гарник Маріна. Інноваційні підходи до вивчення народних традицій на уроках у початковій школі (досвід країн Європи).....	343
Гоменюк Тетяна. Театралізована діяльність як засіб розвитку мовлення молодших школярів.....	347
Дубина Катерина. Театралізація як засіб формування комунікативних компетентностей молодших школярів.....	350
Drabuniuk Snizhana, Derflová Agadise. Implementation of the European experience of forming the emotional intelligence of children with sen in the process of staging a theatrical performance.....	352
Євдоченко Людмила. Ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з музично-театральним мистецтвом на засадах інтегрованого підходу.....	356
Єрмошкіна Яна. Патріотичне виховання дітей засобами театралізованої діяльності.....	359
Іщенко Катерина. Використання театралізованих ігор для розвитку soft skills учнів початкової школи.....	363
Комарчук Анастасія. Розвиток soft skills молодших школярів на основі досвіду інтернаціональної школи в Хельсінкі (Фінляндія).....	366
Маркевич Вікторія. Розвиток зв'язного мовлення молодших школярів засобами театралізації.....	368
Комарівська Надія, Матійчук Надія. Організація естетичного виховання молодших школярів у процесі театралізованої діяльності.....	371
Мельник Альона. Розвиток творчих здібностей молодших школярів засобами театральної діяльності.....	374
Мельник Дар'я. Особливості формування soft skills у молодших школярів на уроках математики.....	377
Мороз Юлія. Стимулювання допитливості та інтересу до пізнання екологічних проблем у дітей засобами театралізованої діяльності.....	380
Пеньківська Алла. Розвиток комунікативно-мовленнєвих здібностей у дітей молодшого шкільного віку засобами театральної діяльності.....	384
Печуляк Анна. Закономірності створення сценарію театралізованих заходів для дітей.....	386

Романенко Тетяна. Розвиток soft skills дітей старшого дошкільного віку засобами театрального мистецтва.....	389
Соболь Ганна. Використання театральної діяльності у роботі з учнями початкової школи.....	393
Шостак Ольга. Особливості театралізованої діяльності в закладі дошкільної освіти.....	396
Черевань Юлія. Театр для дітей як школа почуттів.....	397

РОЗДІЛ 6. СТВОРЕННЯ ВІДКРИТОГО ЗЕЛЕНОГО СЕРЕДОВИЩА І ЗАХОДІВ ДЛЯ ДІТЕЙ ПРОСТО НЕБА: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР ТА УКРАЇНСЬКІ ТРАДИЦІЇ

Береженна Ліна, Снісар Леся. Зелене середовище як фактор розвитку рухових якостей дошкільників.....	400
Дементьєва Ксенія. Особливості організації піших прогулянок в умовах закладу дошкільної освіти.....	402
Гордійчук Наталія. Забезпечення підтримки дітей з особливими освітніми потребами.....	406
Гусак Юлія. Рухливі ігри на природі для мовленнєвого розвитку дітей старшого дошкільного віку.....	409
Дзюбак Діана. Створення відкритого зеленого середовища і заходів для дітей на свіжому повітрі: європейський вимір та українські традиції.....	411
Кандаєва Анастасія. Емоційно-чуттєвий розвиток дошкільників у природі.....	414
Колеснік Катерина, Чамлай Ганна. Використання фольклорного матеріалу на свіжому повітрі.....	418
Костюк Каріна. Екологічне виховання дітей старшого дошкільного віку: європейський контекст.....	420
Крутій Катерина, Деснова Ірина. Усвідомлений ризик та безпека дошкільників у природному довкіллі: європейський контекст.....	424
Лісневська Наталія Вплив екотерапії на здоров'я та розвиток дітей дошкільного віку та особливості її застосування в умовах закладу дошкільної освіти.....	428
Павлуш Анастасія. Ранкова гімнастика просто неба.....	431
Пахальчук Наталя, Федорук Олексій. Підготовка майбутніх педагогів до впровадження європейських практик роботи з дошкільниками в природі.....	433
Петрунець Анастасія. Використання сучасних засобів наочності в еколого-природничій освіті дітей старшого дошкільного віку: роль творчості педагога.....	436
Stucchi Simona. Promoting outdoor activities to create the right environment for high – quality education and care.....	439

РОЗДІЛ 7. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ

Білик Тетяна. Інвайраментальний підхід до організації екологічного виховання молодших школярів.....	441
Граб Ольга. Аналіз поняття «екологічна компетентність».....	444
Карук Інна. Інноваційні технології екологічної освіти дітей: європейський досвід.....	447
Карук Інна, Софія Коваль. Гра як засіб екологічної освіти дітей: європейські практики.....	450
Кисла Оксана, Коваль Вікторія. Наступність у формуванні екологічної компетентності дітей дошкільного та молодшого шкільного віку засобами куточку живої природи.....	452

Лупол Катерина. Сучасні тренди в дошкільній еколого-природничій освіті в контексті аналізу зарубіжного досвіду.....	456
Мокрій Оксана. Використання завдань природничого характеру як засіб формування екологічного світогляду молодших школярів: європейський досвід.....	460
Семко Леся. Інтегрований курс «Я досліджую світ» як засіб формування екологічної компетентності молодших школярів.....	462
Соборова Юлія. Екологічне виховання дітей з особливими освітніми потребами...	465
Стахова Інна. Європейський досвід екологічної освіти майбутніх учителів (проект програми Erasmus + Jean Monnet Module EcoEdEU-101085524).....	469
РОЗДІЛ 8. СОЦІАЛЬНА ІНТЕГРАЦІЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ У СЕРЕДОВИЩІ РІЗНОМАНІТТЯ ТА ІНКЛЮЗІЇ: ЄВРОПЕЙСЬКІ ПІДХОДИ	

Артеха Анастасія. Аналіз методів інклюзивної освіти у країнах Європейського Союзу.....	472
Гнатюк Анастасія. Використання інноваційних підходів у процесі розвитку життєвих компетенцій дітей дошкільного віку з РАС.....	475
Горкушова Еліза. Участь громадських організацій у становленні інклюзивної освіти в країнах Європи.....	478
Колосова Олена. АРТ-технології як засіб розвитку креативності здобувачів вищої освіти.....	480
Кошелева Наталя. Європейський досвід інклюзивного підходу в освіті (на прикладі Фінляндії).....	484
Кушта Вероніка. Європейський досвід підготовки фахівців для роботи в інклюзивному середовищі.....	487
Пилипенко Ярослава. Стан сформованості педагогічної просвіти батьків дітей з особливими освітніми потребами.....	490
Поліщук Тетяна. Використання дидактичної гри як методу навчання дітей з особливими освітніми проблемами.....	494
Потєєва Ольга. Особливості формування у старших дошкільників здоров'язбережувальної компетентності.....	496
Саранча Ірина. Європейські підходи до соціальної інтеграції дітей з особливими освітніми потребами у контексті різноманітності та інклюзії: аналіз та порівняння..	499
Чабанюк Світлана. Особливості навчання мистецтву молодших школярів з особливими освітніми потребами.....	304
Юхимець Богдана. Вплив PECS на розвиток комунікативної компетентності дітей, які мають РАС.....	508

ОСОБЛИВОСТІ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Ольга Шостак, кандидат філологічних наук
Рівненський державний гуманітарний університет (Україна)

SPECIFICITY OF THEATRICAL ACTIVITIES IN A PRESCHOOL EDUCATION INSTITUTION

Olga Shostak, Candidate of Philology
Rivne State University for the Humanities (Ukraine)

***Анотація.** Проаналізовано специфіку організації театралізованої діяльності в закладі дошкільної освіти. Розглянуто її види (розігрування вистав, ігри-драматизації, ігри-інсценізації). Закцентовано на ролі театрального мистецтва в розвитку творчих здібностей дошкільників.*

***Ключові слова:** театралізована діяльність, творчі здібності, виразність мовлення, діти дошкільного віку.*

***Abstract.** The specifics of the organization of theatrical activities in a preschool education institution have been analyzed. Its types are considered (acting out plays, dramatization games). Emphasis is placed on the role of theatrical art in the development of creative abilities of preschoolers.*

***Key words:** theatrical activity, creative abilities, speech expressiveness, pre-school children.*

У закладах дошкільної освіти необхідно приділяти належну увагу організації театралізованої діяльності, що слугує розвитку творчих здібностей дітей. Специфіка театралізованої діяльності в ЗДО проаналізована в дослідженнях Л. Калініної, І. Кардаш, Г. Мартиненко, О. Олійник, Л. Шипіло та ін. Науковці наголошують на особливому значенні театрального мистецтва для становлення дитячої особистості. На думку О. Олійник, основні його завдання такі: «сформувати правильну модель поведінки у сучасному світі; підвищити загальну культуру дитини, залучати до духовних цінностей; знайомити дітей з дитячою літературою, музикою, образотворчим мистецтвом, правилами етикету, обрядами, традиціями; удосконалювати навички втілювати в грі певні переживання, спонукати до створення нових образів, спонукати до мислення» [3, с. 7]. Г. Мартиненко відзначає: «Залучення дітей до театралізованої діяльності сприяє вивченню людських почуттів. Діти вчаться висловлювати свої почуття, передавати текст інтонацією та мімікою» [2, с. 5]. Л. Калініна стверджує, що театралізована діяльність дає можливість дошкільникам брати участь у різних видах творчої роботи. Окрім того, такі заняття можуть «значно підвищити рівень емоційної піднесеності та організованості, сформувати навички колективної роботи, відповідального відношення до своїх вчинків» [1, с. 48]. Відтак театральне мистецтво – один із ключових засобів для формування soft skills дітей дошкільного віку.

Театралізована діяльність у ЗДО насамперед пов'язана з розігруванням вистав. О. Олійник рекомендує розподіляти роботу над п'єсою на три репетиційні періоди: «застольний», «у вигородці», «на сцені». «Застольний» період або робота «за столом» – це початковий етап роботи над п'єсою, коли відбувається ознайомлення дошкільників з її змістом. Необхідно стимулювати дітей до самостійних висловлювань і оцінок, емоційної активності. Разом із вихователем вони обговорюють образи, конфлікти, аналізують стосунки між персонажами та обирають роль для виконання. Далі діти працюють над вивчення слів героїв, добирають відповідні інтонації, жести для майбутнього втілення сценічних образів. Другий етап – робота «у вигородці» – полягає в розробці мізансцен, вихователь вчить дошкільників розташовуватись на сцені. Також діти обговорюють декорації, костюми для вистави. Заклучний етап – це репетиції «на сцені». Дошкільники вчаться грати свої ролі у костюмах. Генеральні репетиції проводять із використанням музики і всіх декорацій. Напередодні прем'єри дітей також можна залучити до підготовки афіші. Таким чином, у процесі театралізованої діяльності

дошкільники ознайомлюються з мистецтвом театру, удосконалюють навички до перевтілення, вміння використовувати образні й емоційні засоби виразності, декламувати текст [3, с. 16–20].

Театралізована діяльність у ЗДО може реалізуватись і шляхом різноманітних ігор: непередметних (ігор-драматизацій), де діти як актори виконують обрану роль, та предметних (ігор-інсценізацій), де діючими особами виступають конкретні предмети (іграшки, ляльки настільного театру та ін.). Отже, театралізована діяльність – важливий напрям роботи в ЗДО, ефективний засіб педагогічного впливу на вихованців і їх творчого становлення. У процесі взаємодії з ровесниками відбувається засвоєння соціальних норм поведінки, формуються вищі психічні функції. Театралізована діяльність сприяє і розвитку виразності мовлення (уміння регулювати силу голосу, тембр, темп, інтонацію) та його образності.

Список використаних джерел

1. Калініна Л. А. Формування творчої особистості дитини дошкільного віку засобами театральної діяльності. *Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Сер. : Педагогічні науки*. 2014. Вип. 1.45. С. 46–49.
2. Мартиненко Г. В. Театралізована діяльність в дитячому садку. Харків : ВГ «Основа», 2018. 127 с.
3. Олійник О. М. Театральна-ігрова діяльність в умовах дошкільного навчального закладу: навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Волощук В. О., 2017. 163 с.

ТЕАТР ДЛЯ ДІТЕЙ ЯК ШКОЛА ПОЧУТТІВ

Юлія Черевань, здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»

Науковий керівник: І.Г. Барановська, кандидат педагогічних наук, доцент
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

CHILDREN'S THEATER - SCHOOL OF FEELINGS

Julia Cherevan, bachelor's student (master's student)

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

Анотація. В статті порушується питання поліфункціональної природи театрального мистецтва. Визначено форми та методи залучення учнів до театрального мистецтва. Обґрунтовано тезу, що театр не проста забава, а школа почуттів.

Ключові слова: театр, театралізована діяльність, школа почуттів, драматизація, емоції.

Abstract. The article raises the question of the multifunctional nature of theatrical art. Forms and methods of involving students in theater art are defined. The thesis that the theater is not just fun, but a school of feelings is substantiated.

Key words: theater, theatrical activity, school of feelings, dramatization, emotions.

З давніх часів люди зібралися гуртом, щоб поділитися історіями, розповісти про пригоди, відсвяткувати якусь подію. Історично відомо, що витoki театру походять з перших священних ритуалів. До наших днів племінна (колективний характер) природа театру працює як згуртована спільнота, передаючи міфи з покоління в покоління, дозволяючи акторам та глядачам увійти в простір, де вони можуть вільно висловлювати себе, проживати свої емоції через емоції акторів, і навпаки. Театр – це цінний досвід глибокого контакту, що відбувається в момент показу вистави.

Можна вважати, що історично театр дивував своєю терапевтичною дією, ефектом катарсису (очищення) за Аристотелем. Сила та глибина театральної (драматичної) дії пов'язана із здатністю виражати та переживати події яскраво та ясно, наче дивишся зі сторони, очима інших людей.

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ПЕДАГОГА В КОНТЕКСТІ
НАСТУПНОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
28-29 березня 2023 року**

**Збірник матеріалів
VII Міжнародної науково-практичної
Інтернет-конференції**

Випуск 12

За редакцією О.П. Демченко, Н.О. Пахальчук

Комп'ютерна верстка – Ольга Бондарчук

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редколегія не несе відповідальності за точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Позиція редколегії не завжди збігається з думками авторів.

Підписано до друку 20.04.2023
Формат 64х90/8. Папір офсетний.
Друк цифровий. Гарнітура Times New Roman.
Умов. друк. арк. 46,7. Обл.-вид. арк. 47

Віддруковано з оригіналів замовника.

Видавець: ТОВ «Меркьюрі-Поділля»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавництв, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 4136 від
11.08.2011 р.

Друк ПП Балюк І.Б.
21018, м. Вінниця, вул. Р. Скалецького, 15.
Тел./факс: (0432) 52-08-02